

## OFERTA WDROŻENIOWA

### Możliwości zwalczania misecznika tujowca (*Parthenolecanium fletcheri*) w szkółkach roślin ozdobnych i ogrodach przydomowych

**Słowa kluczowe:** misecznik tujowiec, rozwój, ograniczanie liczebności, Treol 770 EC, Afik

#### Opis wdrożenia

Misecznik tujowiec (*Parthenolecanium fletcheri*) to czerwiec z rodziny misecznicowatych, występujący pospolicie na żywotniku zachodnim i jego odmianach w szkółkach roślin ozdobnych oraz w ogrodach przydomowych. Szkodliwe są zarówno samice (fot. 1), jak i larwy (fot. 2, 3), które żerując na łuskowatych igłach powodują zamieranie pędów, a nawet całych krzewów. Wiosną, larwy i młode samice zanim złożą jaja intensywnie żerują wydalając rosę miodową, na której rozwijają się grzyby sadzakowe, pokrywające pędy czarnym nalotem. W ciągu roku rozwija się jedno pokolenie tego czerwca. Zimują larwy drugiego stadium, które wiosną, tj. od połowy kwietnia do końca maja, linieją i przekształcają się w samice (rys. 1). Mają one górną stronę ciała w postaci wypukłej tarczki, która u młodych osobników jest jasnobrązowa natomiast u starszych, czerwawobrązowa. Samice od końca maja do pierwszych dni lipca składają jaja (przeciętnie po 450 sztuk każda). W tym okresie samice są nieruchome i nie pobierają pokarmu. Larwy letnie pojawiają się pod koniec czerwca i występują do połowy września. Przez pierwsze trzy dni swojego życia wędrują po roślinie, później przytwierdzają się do pędów i żerują. We wrześniu osiągają drugie stadium rozwoju, w którym zimują.

Szkodnika tego można zwalczać w dwóch okresach: podczas występowania larw letnich,

tj. od drugiej połowy lipca do pierwszych dni września, oraz w okresie występowania larw zimowych, tj. jesienią w drugiej połowie września, lub wiosną, najpóźniej do połowy kwietnia, zanim larwy przeobrażą się w samice (rys. 1). Przebieg wylęgania się larw z jaj powinien być monitorowany. Od pierwszych dni lipca do połowy sierpnia, raz w tygodniu należy ścinać po kilka pędów długości do 10 cm z dobrze widocznymi tarczkami samic i kontrolować pod nimi obecność wylęgających się larw. O zakończonym wylęgu larw świadczy ich brak pod tarczkami samic. Ze względu na niewielkie rozmiary jaj i larw (fot. 2), konieczne jest posługiwanie się lupą o powiększeniu co najmniej 10-krotnym lub mikroskopem stereoskopowym.

Pierwszy zabieg powinien być wykonany w momencie, gdy większość larw wydostała się spod tarczek na powierzchnię pędów. Drugi zabieg należy wykonać 7-10 dni później.

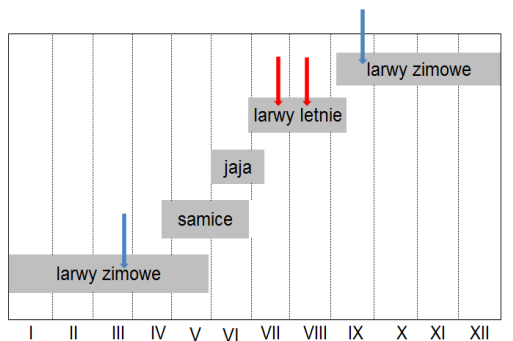
Badania przeprowadzone w roku 2014 w Instytucie Ogrodnictwa pozwoliły na wytypowanie skutecznych preparatów do zwalczania tego czerwca w okresie występowania larw letnich na żywotniku zachodnim (*Thuja occidentalis*) odmiany Danica. Spośród użytych środków, wysoką skutecznością w niszczeniu larw letnich misecznika tujowca (fot. 3), na poziomie około 90% charakteryzowały się: preparat olejowy Treol 770 EC (1,5%) oraz Afik (0,3%), zastosowane 2-krotnie co 7 dni.



Fot. 1. Samice misecznika tujowca



Fot. 2. Jaja i larwy letnie misecznika tujowca



okresy zwalczania larw zimowych — (grey bar)  
okres zwalczania larw letnich — (red bar)

Rys. 1. Cykl rozwojowy misecznika tujowca



Fot. 3. Larwy letnie misecznika tujowca

## Innowacyjność wdrożeniowa – efekty gospodarcze i społeczne

Innowacyjność polega na poszerzeniu asortymentu środków przydatnych do zwalczania misecznika tujowca o preparat Afik zawierający polisacharydy. Afik, w odróżnieniu od preparatu Treol 770 EC (olej parafinowy), nie jest środkiem ochrony roślin i nie wymaga rejestracji. Jest przyjazny dla środowiska, dzięki czemu może być stosowany w programach integrowanej ochrony żywności w szkółkach roślin ozdobnych oraz w ogrodach przydomowych.

## Podmioty, do których skierowana jest oferta wdrożeniowa

Gospodarstwa szkółkarskie, właściciele ogrodów przydomowych, instruktorzy i doradcy

### Twórcy oferty wdrożeniowej:

Zakład Ochrony Roślin Warzywnych i Ozdobnych  
Pracownia Entomologii Roślin Warzywnych i Ozdobnych

Praca wykonana w ramach zadania nr 1.5: „Diagnostyka zagrożenia przez agrofagi inwazyjne, podlegające obowiązkowi zwalczania, opracowanie metod zwalczania i zapobiegania ich rozprzestrzenianiu się”, Programu Wieloletniego pt. „Rozwój zrównoważonych metod produkcji ogrodniczej w celu zapewnienia wysokiej jakości biologicznej i odżywczej produktów ogrodniczych oraz zachowania bioróżnorodności środowiska i ochrony jego zasobów”, realizowanego w Instytucie Ogrodnictwa w Skierniewicach, finansowanego przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

### Autor:

dr hab. Grażyna Soika, prof. IO

tel. 46 834 55 44

e-mail: [Grazyna.Soika@inhort.pl](mailto:Grazyna.Soika@inhort.pl)

### Współautorzy:

mgr inż. Edyta Kowalska

mgr inż. Anna Wozińska